

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Свгенія НОВАК

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ
(ХУДОЖНЄ ДЕРЕВО)

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

Освітньо-професійна

програма Декоративне мистецтво та ремесла

Спеціальність В3 Декоративне мистецтво та ремесла

Галузь знань Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

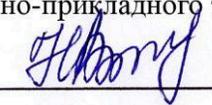
Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність» **складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла»**

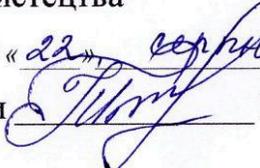
Розробник (ки): Курик Остап Дмитрович - ас. кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни: Курик Остап Дмитрович - ас. кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Навчальна дисципліна "Професійна майстерність (Художнє дерево)" є невід'ємним обов'язковим освітнім компонентом в межах освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Основним предметом її вивчення є поглиблення знань студентів про багатогранну культурну спадщину Буковини шляхом освоєння різноманітних аспектів декоративно-прикладного мистецтва, що виникли під впливом історичних, соціальних, етнічних і економічних факторів, які формували культурний ландшафт регіону. Робоча програма освітнього компонента "Професійна майстерність (Художнє дерево)" визначає мету та завдання дисципліни, окреслює перелік ключових компетентностей, програмні результати навчання, котрі необхідно опанувати здобувачам, а також встановлює критерії оцінювання результатів їхньої академічної діяльності. Вона також включає структурні елементи, що формують основу даного навчального курсу.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні в здобувачів освіти професійних знань, умінь і практичних навичок з художньої обробки дерева. Програма передбачає оволодіння студентами традиційними та сучасними техніками роботи з деревиною, розвиток художнього мислення, просторової уяви, а також композиційного бачення й авторського підходу. Усі зазначені аспекти реалізуються відповідно до вимог освітньо-професійної програми за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Дисципліна орієнтована на підготовку фахівців, здатних до самостійної творчої діяльності, створення та втілення художніх та декоративно-прикладних робіт із дерева.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завдання дисципліни:

- Освоєння традиційних і сучасних технік роботи з деревиною.
- Розвиток творчих здібностей і художньої компетентності.
- Підготовка до самостійної творчої діяльності та створення декоративно-прикладних робіт з дерева.

Очікувані результати навчання: Студенти повинні оволодіти навичками професійної обробки дерева, здатністю до авторської творчості, розробки композицій і втілення художніх проєктів.

Оцінювання результатів: Включає критерії академічної успішності, що відображають рівень професійних знань і практичних умінь студентів у сфері художнього дерева.

Значення дисципліни: Дисципліна сприяє підготовці фахівців, здатних до самостійної творчої діяльності та створення художніх і декоративно-прикладних виробів із дерева, у відповідності до стандартів освітньо-професійної програми за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Пререквізити

1. **Базові знання з образотворчого мистецтва:** розуміння композиції, кольорознавства, основ малюнка та живопису.
2. **Основи декоративно-прикладного мистецтва:** знайомство з різними видами матеріалів і технік обробки.
3. **Навички роботи з ручними інструментами:** володіння базовими інструментами для роботи з деревом (ножі, стамески, пилки).
4. **Основи техніки безпеки:** знання правил безпечного поводження з інструментами та обладнанням у майстерні.
5. **Креативне та просторове мислення:** вміння аналізувати форму, пропорції та об'єм предметів.

Постреквізити

1. **Поглиблені знання з художнього дерева:** володіння традиційними та сучасними техніками обробки деревини.
2. **Розвиток творчих компетентностей:** здатність до авторської творчої діяльності, створення композиційних та декоративних рішень.
3. **Практичні навички роботи з інструментами та матеріалами:** безпечне та ефективне використання різьбярських, шліфувальних і художніх інструментів.
4. **Уміння працювати над проєктами:** планування та реалізація художніх і декоративно-прикладних робіт з дерева.
5. **Базова підготовка до подальшого професійного навчання:** дисципліни з реставрації, дизайну інтер'єру, декоративного мистецтва та суміжних галузей.

Здобуті під час освоєння дисципліни «Професійна майстерність (Художнє дерево)» знання, уміння та практичні навички студенти застосовують: у процесі виконання складних авторських і проєктних робіт; під час проходження навчальних та виробничих практик; при розробці та захисті кваліфікаційної роботи.

Таке застосування знань і навичок сприяє формуванню цілісного професійного мислення, розвитку творчих компетентностей та готовності до самостійної художньої діяльності.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 14. Здатність ухвалити рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I курс (1 семестр)												
Змістовий модуль 1.												
Від інструмента до простої композиції												
Тема 1. Ознайомлення з інструментами та матеріалами.			20			20						
Тема 2. Виконання тренувальних різьбярських вправ.			20			30						
Тема 3. Пробні композиції простих геометричних елементів.			20			30						
Разом за ЗМ1			60			80						
I курс (2 семестр)												
Змістовий модуль 1.												
Геометричне різьблення в орнаментальних формах												
Тема 1. Виконання орнаментальних вправ.			30			35						
Тема 2. Виготовлення декоративної скриньки з використанням столярних з'єднань.			30			35						
Разом за ЗМ1			60			70						
Усього годин	270		120			150						

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
I курс (1 семестр)		
1.	<p>Тема 1. Ознайомлення з інструментами та матеріалами.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ознайомитися з основними видами інструментів для художнього (геометричного) різьблення по дереву, їх призначенням та особливостями використання. Вивчити види деревини, що застосовуються у різьбленні, їхні фізичні та декоративні властивості. Навчитися правильно підбирати інструменти відповідно до характеру завдання та матеріалу. Засвоїти правила підготовки робочого місця різьбяра. 	

	<ul style="list-style-type: none"> 🔪 Ознайомитися з основними вимогами техніки безпеки під час роботи з різьбярськими інструментами. 🔪 Виконати пробні надрізи на заготовці для визначення якості деревини та перевірки інструментів. 	
2.	<p>Тема 2. Виконання тренувальних різьбярських вправ.</p> <ul style="list-style-type: none"> 🔪 Закріпити навички правильного тримання та ведення різьбярських інструментів. 🔪 Відпрацювати основні прийоми різьблення на тренувальних зразках. 🔪 Навчитися виконувати рівні, чіткі надрізи з дотриманням глибини та напрямку різьблення. 🔪 Розвивати координацію рухів руки та відчуття матеріалу. 🔪 Дотримуватися правил техніки безпеки під час виконання практичних вправ. 🔪 Оцінити якість виконаних тренувальних елементів та проаналізувати типові помилки. 	
3.	<p>Тема 3. Пробні композиції простих геометричних елементів.</p> <ul style="list-style-type: none"> 🔪 Ознайомитися з принципами побудови простих геометричних композицій у різьбленні по дереву. 🔪 Відпрацювати поєднання базових геометричних елементів (лінія, трикутник, ромб, квадрат) у композиції. 🔪 Навчитися переносити схему композиції на дерев'яну заготовку з дотриманням пропорцій та ритму. 🔪 Виконати пробну різьблену композицію з простих геометричних елементів. 🔪 Розвивати відчуття ритму, симетрії та композиційної цілісності. 🔪 Проаналізувати результат виконаної роботи та виявити типові помилки. 	
	I курс (2 семестр)	
4.	<p>Тема 1. Виконання орнаментальних вправ.</p> <p>Практична частина завдання передбачає виконання серії вправ на навчальних дошках або зразках із м'яких і середньотвердих порід деревини. Студенти відпрацьовують точність розмітки, послідовність різьблення, контроль глибини та чистоту різьби, дотримуючись технологічних вимог і культури ручної праці. Орнаментальні вправи виконуються від простих елементів до складніших композицій, що забезпечує поступове ускладнення завдань.</p> <p>Важливим аспектом є усвідомлення взаємозв'язку між формою орнаменту та фактурою деревини, напрямом волокон і світлотіньовим ефектом. Це сприяє розвитку художнього бачення та здатності передавати декоративну виразність засобами матеріалу.</p>	

5.	<p>Тема 2. Виготовлення декоративної скриньки з використанням столярних з'єднань.</p> <p>Виготовлення декоративної скриньки є комплексним навчально-творчим завданням, що поєднує опанування традиційних столярних з'єднань із розвитком композиційного мислення та художнього смаку. Робота передбачає повний цикл створення виробу — від задуму й проєктування до оздоблення та фінішної обробки.</p> <p>У процесі виконання завдання здобувачі освіти розробляють ескіз декоративної скриньки з урахуванням її функціонального призначення, пропорцій, масштабу та стилістичного вирішення. Особлива увага приділяється конструктивній доцільності форми та логіці побудови об'єму. На цьому етапі визначається тип деревини, товщина заготовок і види столярних з'єднань.</p> <p>Основу конструкції скриньки становлять столярні з'єднання, які можуть включати кутові з'єднання «в шип і вушко», «ластівчин хвіст», з'єднання на нагелях або комбіновані варіанти. Вибір з'єднання обґрунтовується не лише міцністю та довговічністю, а й естетичною виразністю, адже відкриті або акцентовані з'єднання стають важливим художнім елементом виробу.</p> <p>Під час виготовлення корпусу та кришки студенти відпрацьовують точність розмітки, культуру ручної та механічної обробки деревини, дотримання технологічної послідовності та правил безпеки праці. Важливим етапом є підгонка деталей і контроль геометрії виробу, що формує професійні навички столярної роботи.</p>	
----	---	--

Самостійний зміст програми навчальної дисципліни

1	<p>Тема: Авторська орнаментальна композиція в техніці геометричного різьблення</p> <p>Мета творчої роботи: Розвиток творчого мислення та індивідуального стилю шляхом створення авторської орнаментальної композиції з використанням геометричного різьблення по дереву.</p> <p>Завдання творчої роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити авторську ідею орнаментальної композиції на основі простих геометричних елементів. 2. Використати принципи ритму, симетрії або асиметрії, пропорцій та композиційної цілісності. 3. Самостійно обрати форму виробу (декоративна дошка, панно, фрагмент рамки тощо). 4. Виконати геометричне різьблення відповідно до обраної композиції та художнього задуму. 5. Продемонструвати акуратність виконання, чистоту різьблених ліній та цілісність орнаменту. 6. Представити творчу роботу з коротким авторським поясненням ідеї та використаних мотивів. 	35
	<p>Тема: Геометричний орнамент як ритмічна структура</p> <p>Завдання:</p>	

2	<ul style="list-style-type: none"> створити орнаментальну композицію з повторюваних геометричних елементів; використати ритм і модульність; виконати різьблення на навчальній або декоративній дошці; обґрунтувати вибір композиційного рішення. 	35
3	<p>Тема: Фрагмент традиційного орнаменту в авторській інтерпретації</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> дослідити зразки традиційного геометричного орнаменту; переосмислити мотив у власній композиції; виконати різьблений фрагмент (панель, вставка, кутовий елемент); представити короткий опис джерела натхнення. 	40
4	<p>Тема: Мій перший авторський орнамент</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> створити власний орнамент без опори на готові зразки; показати індивідуальне бачення геометричного різьблення; обрати форму та формат виробу; захистити творчу роботу усно. 	40

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимальна оцінка: 12 балів

Критерій	Зміст критерію	Максимальна кількість балів
Розкриття теми та відповідність завданню	Повнота виконання завдань самостійної роботи; відповідність обраної теми змісту курсу; логічність і послідовність реалізації задуму	3
Композиційне рішення	Вміння побудови орнаментальної композиції; дотримання принципів ритму, симетрії або асиметрії, пропорцій; композиційна цілісність і гармонійність	3
Техніка виконання	Якість і чистота різьблення; точність виконання геометричних елементів; контроль глибини різьби; акуратність та технологічна грамотність	3
Самостійність і творчий підхід	Оригінальність авторського задуму; індивідуальне трактування орнаментальних мотивів; здатність до творчого переосмислення навчального матеріалу	2

Критерій	Зміст критерію	Максимальна кількість балів
Оформлення та презентація роботи	Завершеність виробу; охайність оформлення; вміння представити та обґрунтувати виконану роботу під час захисту	1
Разом		12

Оцінювання завдань для самостійної роботи студентів здійснюється в процесі поточного та підсумкового контролю.

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни “Професійна майстерність (Художнє дерево)” використовуються різні методи, що сприяють формуванню теоретичних знань і практичних умінь:

1. **Словесні методи** – бесіди, пояснення, наочні демонстрації.
2. **Наглядові методи** – показ робіт, демонстрація технік, використання відео та фото матеріалів, екскурсії на виставки та майстерні.
3. **Практичні методи** – виконання творчих і практичних завдань, робота з матеріалами та інструментами, моделі виробів.
4. **Методи самостійної роботи** – створення ескізів, технологічних карт, підготовка портфоліо, аналіз власних та чужих робіт.
5. **Методи контролю та оцінювання** – тестування знань, оцінка практичних завдань, захист творчих і обговорення результатів.

Форми контролю

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі форми контролю знань і практичних навичок студентів:

1. **Поточний контроль** – перевірка знань і умінь під час практичних занять, виконання ескізів, технологічних карт, практичних завдань.
2. **Самостійна робота** – виконання творчих і дослідницьких завдань, підготовка портфоліо, аналіз власних робіт.
3. **Підсумковий контроль** – захист курсових, творчих або кваліфікаційних робіт, тестування знань, оцінювання практичних навичок.
4. **Демонстраційний контроль** – показ виконаних виробів, участь у виставках, презентація авторських проєктів.

Загальні підходи до оцінювання

Викладачі оцінюють роботи студентів шляхом перегляду їх практичної роботи, а також враховують художню виразність, композиційну цілісність, володіння технікою, оригінальність і відповідність завданню. Результати оцінювання формуються на основі чітких критеріїв та бальної системи.

1. **Комплексність** – оцінюється практичні навички студента.
2. **Об’єктивність** – використання чітких критеріїв та бальної системи для оцінки робіт.
3. **Послідовність і регулярність** – контроль проводиться на різних етапах навчального процесу: поточний, підсумковий.
4. **Індивідуальний підхід** – враховуються здібності, рівень підготовки та творчий потенціал кожного студента.
5. **Розвиток самостійності та критичного мислення** – оцінюється здатність студента аналізувати, аргументувати та вдосконалювати власну авторську роботу.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (залік) з навчальної дисципліни "Професійна майстерність (Художнє дерево)" розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6226>

Форма проведення – Підсумковий контроль, згідно з навчальним планом, проводиться у формі **перегляду**. На перегляд виставляються роботи практичного та самостійного курсів. Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен – 40 балів

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

1 курс І семестр

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T3		
20	20	20		

1курс II семестр

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1		40	100
T1	T2		
30	30		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «зараховано» – студент глибоко і всебічно володіє теоретичними знаннями з основ композиції, стилізації, гармонізації кольорів та побудови орнаментальних форм. Вільно аналізує художньо-композиційні рішення, застосовує набуті знання у практичних завданнях, демонструє високий рівень графічної підготовки, креативності та точності виконання композиційних робіт. Вільно аргументує вибір композиційних елементів, логічно мислить, самостійно розробляє оригінальні творчі рішення. Роботи виконані на

високому художньому рівні, відповідають усім вимогам курсу, демонструють авторський підхід. Студент бере активну участь в обговореннях, творчих дискусіях, своєчасно виконує всі завдання та презентує свої проекти на високому рівні.

В, С – «зараховано» – студент добре засвоїв теоретичні основи курсу, знайомий із рекомендованою літературою, правильно застосовує основні принципи композиції у практичних завданнях. Роботи виконані охайно, містять правильні композиційні рішення, але можуть мати незначні похибки у стилізації або гармонізації елементів. Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює своє бачення композиційних завдань, однак допускає дрібні неточності у побудові композиції або виборі кольорової гами. Виконані завдання відповідають вимогам курсу, проте не завжди демонструють високий рівень оригінальності або експериментального підходу. Участь у дискусіях активна, але не завжди впевнена.

Д, Е – «зараховано» – студент в основному знайомий з курсом, але демонструє поверхове розуміння композиційних принципів. Виконані роботи мають композиційні недоліки, стилізація форм неточна, кольорові рішення непереконливі. Практичні навички засвоєні частково, студент невпевнено працює з графічними техніками, припускається помилок у пропорціях, ритмічних побудовах, симетрії. Відповіді неповні, спостерігаються плутанина в поняттях та слабкі аналітичні навички. Деякі завдання виконані не в повному обсязі або подані із запізненням. Студент не проявляє ініціативи в творчих дискусіях, допускає неточності у термінології та логіці викладу матеріалу.

FX – «не зараховано» з можливістю перескладання – студент не опанував основні поняття курсу, слабо знайомий з теоретичним матеріалом, не орієнтується у принципах стилізації, композиції, гармонізації форми та кольору. Виконані роботи мають значні недоліки, відсутня стилістична узгодженість, лінійна і пропорційна побудова форми помилкова. Використання композиційних засобів хаотичне, творчий задум не прослідковується. Студент не може пояснити свої рішення, демонструє слабке розуміння термінології та логіки композиційних побудов. Значна частина завдань не виконана або подана неякісно. Спостерігаються пропуски лекцій та практичних занять, що негативно вплинуло на рівень засвоєння матеріалу.

F – «не зараховано» з обов'язковим повним курсом – студент не засвоїв основ композиції, не знайомий із програмним матеріалом і рекомендованою літературою. Відсутні практичні навички роботи з графічними техніками та стилізацією форм. Роботи або повністю відсутні, або виконані на незадовільному рівні, містять грубі помилки у композиційній побудові, відсутня логіка, ритм, гармонія. Студент не може пояснити принципи композиційних рішень, демонструє низький рівень зацікавленості, часті пропуски занять. Відсутня ініціатива до вдосконалення власних навичок. Для повторного складання курсу необхідне повторне вивчення дисципліни з виконанням усіх передбачених навчальним планом завдань.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів.

Практичні питання

1. Як правильно підготувати дерево для різьблення (сушка, шліфування, розмітка)?
2. Які способи обробки поверхні застосовуються для декоративного ефекту?
3. Як побудувати симетричну геометричну композицію на дерев'яному виробі?
4. Як поєднати різьблення з іншими декоративними техніками (фарбування, інкрустація, палітрування)?
5. Яким чином контролювати точність виконання ескізу у процесі роботи?

Творчі та аналітичні питання

1. Які художні рішення ви обрали для своєї роботи і чому?
2. Як можна вдосконалити композицію або орнамент у вашому виробі?
3. Які нові ідеї можна запропонувати для сучасного декоративного різьблення по дереву?
4. Порівняйте власну роботу із класичними зразками та визначте відмінності та подібності.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>); «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf> «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6)(<https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia-2020.pdf>). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо. За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна література

1. Антонович Є. А. *Декоративно-прикладне мистецтво України*. – К., 2005.
2. Головка В. М. *Народне різьблення по дереву України*. – Львів, 2010.
3. Іваненко С. П. *Основи художньої обробки дерева*. – К., 2015.
4. Кузьменко Л. В. *Художнє дерево: традиції та сучасність*. – Харків, 2018.
5. Рябенко О. М. *Орнамент і композиція в дерев'яному мистецтві*. – Чернівці, 2020.

Додаткова література

6. Бондаренко Н. *Техніка різьблення по дереву для початківців*. – К., 2002.

7. Петров А. *Сучасне художнє дерево: матеріали та технології*. – Львів, 2012.
8. Шевченко І. *Народні орнаменти України у дерев'яному мистецтві*. – К., 2017.
9. Воронюк М. *Художнє дерево та декоративна композиція*. – Чернівці, 2019.
10. Ковальчук С. *Практичні роботи з художнього дерева*. – Харків, 2021.

Інтернет-ресурси та електронні джерела

- ⇒ Електронна бібліотека ЧНУ: розділ «Декоративно-прикладне мистецтво».
- ⇒ Сайт Національного музею українського народного декоративного мистецтва.
- ⇒ Онлайн-курси та відеоуроки з різьблення по дереву (YouTube, освітні платформи).

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-za-pobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomy-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-a-fedkovycha/>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.